

Хава́нъ* (*havan, s. t. mieux hāven Mortier, vase pour piler, pièce d'artillerie pour lancer des bombes*) с. м. ступка: Единъ путь той (Б. Шварцъ) разбилъ въ стѣнѣ (хаванъ) прахъ отъ сѣрѣ (кюкортъ), вѣглеи и салитрѣ. *J. 241.*

Хаву́зъ* (*havuz s. t. vulg. havuz Bassin d'eau, réservoir, cuve, soit pour arroser, soit pour abreuver*) с. м. бассейнъ, водоемъ: Въ градътъ има много кладенци и единъ хавузъ, който добива водата си изъ едно малко езеро, което са намира на една близкна планина. *Z. 71.*

Хаде вм. хайде (ср это сл.): Хаде излѣзнахъ извадиха руба. *Ч. 259.*

Хаджия* (*hadjî, s. a. Pélerin, mahométan qui fait le pèlerinage de la Mecque. Lorsque les Turcs se servent du même mot pour désigner un chrétien vu un juif, qui a fait le pèlerinage de Jérusalem, ils affectent, en l'écrivant, une faute d'orthographie, et en retranchant l'aspiration initiale ha, de sorte qu'il ne reste que adjî, qui signifie "amer"*) с. м. мусульманинъ, посѣтившій Мекку; паломникъ во Святую Землю.

Хаджийка с. ж. **Хаджийски** пр.: Бог да убиє тезъ Арнаути, дѣто убихъ чича Иванча, Чича Иванча и хари Савва. *Д. 83, 12. 14—15.* Да тя пази Господь: отъ срѣдить попъ, сиромахъ хаджия и гръчава свиня. *Ч. 147.* Умрѣлъ попъ само попове го облачать и носять до гроба, а хаждія—хаджіе. *Ч. 41.* И циганка-та позна, че съмъ хаджийка. Една ръшетарка дошла въ къщѣ-тѣ на една хаджийка, и ѝ казва: „Сита, ръшета, вретена купи, хаджийко!“ А хаджийка-та казала на свои-тѣ приятелки: „видите ли, сестро, и Циганка-та позна, че съмъ хаджийка“. А Циганки-тѣ на съкоож женѣ казватъ „хаджийко“. *Ч. 164.* Всѣка не-вѣста, като ся усѣти, че е зачинала и е трудна, проси отъ нѣкоож хаджийка (поклонница) една отъ върви-тѣ плетени въ Йерусалимъ отъ памукъ, кои-то сѫ навивали около тоя камикъ, за когото ся е дръжѣла св. Богородица, кога ся мѫчила да роди Христа Бога (така гы лъжѣтъ Грыцки-тѣ калугере въ Йерусалимъ). *Ч. 1.* Родиль сѫмъ са отъ хаджийски Тълстоплъни корѣнъ! *K. I, 110.* **Хаджилъкъ*** с. м. хождение во Святую Землю: Азъ ходихъ на хаджелъкъ. *Z. 209.* Магаре и на хаджилъкъ да иде, пакъ магаре си дохожда. *Ч. 182.*

Хаерлия* с. м. название монеты: „Захо ле, мила Захо ле! Ако мемче-то не дойде, Малко ти пари пушило, Сто бѣли карагрошеви, Двайсетъ и петъ хаерли, И трисетъ мендухіи“. *M. 355.*

Хазеттисвамъ* (*hazet itmek Réjouir, avoir du goût pour*) ил. дѣ. знаю толкъ въ чѣмъ либо: Памуктіятъ не хазеттисва отъ бѣло-то куче (Турска). *Ч. 206.*

Хазнѣ* (*khazine, s. pers. vulg. khaznâ. 1. Trésor. 2. Le tribut que l'Egypte, la Moldavie et d'autres provinces ottomanes payent tous*